

NORGES FOTOGRAFFORBUND

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet

Org. nr.: 971317698
E-post:
post@fotografforbundet.no
Adresse: Rådhusgata 20
0151 OSLO

29.september 2025

Utkast til ny lov om kunstig intelligens - Høringssvar fra Norges Fotografforbund

Vi viser til høringsbrev av 30.juni 2026, om forslag til ny lov om kunstig intelligens.

Norges Fotografforbund (NFF) er landets største og eldste organisasjon for profesjonelle fotografer. Vi arbeider for å ivareta fotografers vilkår og synliggjøre behovet for profesjonelle, bildebaserte tjenester. Våre medlemmer arbeider innen alle fotografiske sjangre eller er tilknyttet bransjen, slik som lærere, studenter eller leverandører. Forbundet ble stiftet i 1894, og fotografers rettigheter til egne bilder har vært sentralt i forbundets arbeid i alle disse årene. Les mer om NFF [her](#).

Bestemmelsene i forslag til ny lov om kunstig intelligens og høringsdokumentet som er sendt ut er komplisert, og med det krevende å sette seg inn i for en liten administrasjon uten egne jurister. Norges Fotografforbund vil derfor konsentrere seg om noen punkter i dette høringsinnspillet, men det betyr ikke at vi nødvendigvis støtter det som ikke er kommentert.

På et generelt grunnlag vil NFF støtte innspillene fra Kunstnernetverket, Kopinor, Norwaco og BONO. Vi viser også til vårt tidligere høringsinnspill til endringer i

NORGES FOTOGRAFFORBUND

Åndsverkloven (gjennomføring av digitalmarkedsdirektivet og nett- og videresendingsdirektivet).

NFF er kjent med at KI-loven skal gjennomføre en forordning, der norske myndigheter har små muligheter til å gjøre tilpasninger. Likevel er det flere forhold knyttet til praktiseringen som kan få store negative konsekvenser for fotografer og andre rettighetshavere. Dette gjelder særlig generativ KI («KI-modeller for allmenne formål»). Forordningen stiller krav om at generativ KI må overholde EUs opphavsrettsregler. Det omfatter både mulighet til å reservere seg mot bruk av egne verk i trening, krav om at slike reservasjoner respekteres, samt at det skal være mulig å identifisere hva modellene er trent på. I tillegg gjelder det krav om merking av KI-genererte bilder.

Reservasjon

Det skal være mulig å reservere seg mot at egne verk blir brukt til trening av generativ KI på en enkel måte. Dagens forslag, som f.eks. bruk av robot.txt, er lite egnet for bilder som ofte er spredt på mange ulike nettsider. Det bør være tilstrekkelig at en rettighetshaver kan reservere hele sitt repertoar i én prosess. Den mest effektive løsningen vil være at kollektive forvaltningsorganisasjoner eller bransjeforeninger kan reservere på vegne av sine medlemmer.

NFF vil understreke at det er uheldig at prinsippene for bruk av opphavsrettslig beskyttet materiale er snudd på hodet i forordningen: Opphavere må selv reservere seg, i stedet for at brukere av andres verk må innhente tillatelse slik dagens praksis er.

Transparens

For at rettighetshavere skal kunne oppdage brudd på sine rettigheter, er det avgjørende med stor grad av transparens. Minimumskravet om at leverandøren må oppgi de 10 % mest relevante domenenavn gir ikke tilstrekkelig innsikt. Når det i tillegg er frivillig for leverandørene å besvare forespørsler, mister rettighetshaverne i realiteten muligheten til å håndheve sine rettigheter.

Opphavere er ofte små enkelpersonsforetak med svært begrensede ressurser. Vi ber regjeringen utrede hvordan rettighetshavere kan gis reell og effektiv mulighet til å håndheve sine rettigheter, og pålegge KI-leverandører langt større krav til transparens.

Lisensiering

KI-modeller trenes i stor grad på opphavsrettslig beskyttet materiale uten tillatelse, og genererer store inntekter for leverandørene uten at rettighetshaverne får kompensasjon. Vi støtter derfor Kopinors vurdering av at lisensiering er nøkkelen for å sikre rettighetshaverne kontroll over bruken av sine verk.

Lisensiering gir en tillatelse til bruk med klare vilkår, herunder betaling av vederlag. Selv om enkelte rettighetshavere kan inngå avtaler direkte, peker omfanget av

NORGES FOTOGRAFFORBUND

treningsdatasett på at kollektiv rettighetsforvaltning er den mest hensiktsmessige løsningen, gjerne supplert av åndsverklovens bestemmelser om avtalelisens.

Vi viser også til ekspertgruppen nedsatt av Kulturministeriet i Danmark, som har gitt [10 anbefalinger](#) knyttet til KI og opphavsrett. Disse bør departementet sette seg grundig inn i.

Merking av KI-genererte bilder

Bruken av KI-genererte bilder øker raskt og utgjør direkte konkurranse for profesjonelle fotografer. Samtidig truer det fotografiets troverdighet. Selv om det foreslås krav om merking av KI-generert innhold, fremstår regelverket som uklart. Selv om KI-bilder skal merkes, er det unntak dersom innholdet inngår i et verk eller program som åpenbart er kreativt, kunstnerisk, fiktivt, satirisk eller lignende. Dette kan gi gråsoner hvor KI-bilder konkurrerer direkte med profesjonell fotografi uten at publikum forstår skillet. Det skader fotografiets troverdighet, som har betydning ut over sjangrene som det er gitt unntak for.

Krav om merking bør derfor gjelde for alle KI-genererte bilder, og merkingen bør være integrert i metadata slik at KI-opphav kan spores uavhengig av sammenheng og bruk.

Ellers støtter vi departementets vurdering av at merking ikke gjelder når en har brukt KI-systemer som et hjelpeverktøy for vanlig redigering. Merkekravet bør kun gjelde bilder som er generert av KI.

Vi vil samtidig peke på en urimelig skjevhet i gjeldende regelverk: Norge har en særnorsk regel om at retusjerte reklamebilder skal merkes (jf. forskrift om merking av retusjert reklame), mens KI-genererte bilder av syntetiske «perfekte» mennesker i reklame ikke er underlagt noe tilsvarende merkekrav. Dette gir et inkonsekvent og lite meningsfylt regelverk.

Det er uklart for oss om merkekravet i KI-loven vil omfatte KI-genererte reklamebilder. Dersom dette ikke er tilfellet, mener vi det bør innføres en særnorsk bestemmelse som sikrer merking også her.

Vi har en særnorsk bestemmelse om at retusjert reklame skal merkes, jfr. [Forskrift om merking av retusjert reklame](#). NFF har i flere omganger uttalt oss kritisk til denne, og er glade for at Barne- og familiedepartementet nå har bestilt en evaluering av bestemmelsen. Per i dag er det imidlertid slik at reklamefotografier som er retusjerte må merkes (uavhengig av om det er større eller mindre endringer som en del av normal ferdiggjøring av et bilde), mens KI-genererte syntetiske bilder av «perfekte» mennesker ikke har noe merkekrav når de på tilsvarende måte er brukt i reklame. Dette gir et inkonsekvent og lite meningsfylt regelverk.

Det er uklart for oss om merkekravet i KI-loven vil omfatte KI-genererte reklamebilder. Dersom dette ikke er tilfellet, mener vi det bør innføres en særnorsk bestemmelse som sikrer merking også her.

NORGES FOTOGRAFFORBUND

Oppsummering

NFF vil oppsummere våre viktigste innspill til ny KI-lov slik:

- **Reservasjon:** Det må være enkelt for rettighetshavere å reservere seg mot at verk brukes i KI-trening, gjerne via kollektive ordninger.
- **Transparens:** KI-leverandører må pålegges strengere krav til åpenhet slik at opphavere faktisk kan håndheve sine rettigheter.
- **Lisensiering:** Bruk av opphavsrettslig materiale i KI-trening må baseres på lisensiering som sikrer kontroll og rettmessig vederlag til rettighetshaverne.
- **Merking:** KI-genererte bilder må alltid merkes, også i reklame, for å sikre fotografiets troverdighet og et konsekvent regelverk.

Med vennlig hilsen

Linda Dyrnes

Daglig leder

Norges Fotografforbund